

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευὴν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτά 25
Βιβλιοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοτὴν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 44.
Πληρωτέα κατ' ἑξαμηνίαν

Αἱ αἰτίαι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀντιπολιτεύσεως.

Ὁ Ἑλληνικὸς τύπος δὲν ἀπέκαμε εἰσέτι ἐνασχολούμενος εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν αἰτίων τῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ἀντιπολιτεύσεως, ἥτις μ' ἔλας τὰς αὐξομειώσεις αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἀλλαξιοπιστίας τῶν κατὰ τόπους κομματάρχων, ὑφίσταται πάντοτε ἀκμαία καὶ ἀπειλητικὴ, καθ' ἕλα τὰ σημεῖα τοῦ Κράτους. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ τύπου δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἀλλότριον τοῦ περιορισμοῦ καὶ τῶν καθηκόντων του καὶ ὅτι εἶναι ἀνευ ἀξίας ἢ χρησιμότητος: θὰ ἦτο δὲ ἔργον ἀνυπολογίστου ἀξίας: ἐάν διεξήγετο μετὰ πλειοτέρας εὐσυνειδησίας καὶ καλῆς πίστεως.

Ἴνα μὴ ὑστερήσῃ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ καὶ ὁ ἐλάχιστος ἐν τοῖς συναδέλφοις τοῦ «Φορολογούμενος» θὰ προσπαθῆσιν νὰ προσδιορίσῃ τὰ αἰτία τῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ὑφισταμένης φανερᾶς καὶ ὑπολανθανούσης ἀντιπολιτεύσεως ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, ἐν ἣ, ὡς γνωστὸν, διατηρεῖται πάντοτε ἐστία ἀντιπολιτεύσεως ἀκμαία καὶ ἀπειλητικὴ, ἵνα συνεισφέρῃ καὶ ἡ Ἐφημερίς αὕτη τὸ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν διαφώτισιν σπουδαιστάτου ζητήματος.

Ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν ἰσχυρὰ ἐστὶν ἡ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ἀντιπολιτευσις δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποδείξωμεν, διότι τοῦτο ὁμολογεῖται παρὰ πάντων καὶ παρ' αὐτῶν τῶν φίλων καὶ ἐπαδῶν τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ποῖα εἰσὶ τὰ αἰτία τῆς δυσμενείας ταύτης, ἥτις ἐπ' ἐσχάτων προσέλαβε εὐρυτάτας διαστάσεις καὶ ἀπέβη σχεδὸν γενικὴ; Ἐν τούτῳ πρέπει νὰ ποιήσωμεν διακρίσεις τινὰς ἀναγκασιτάτας εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν αἰτίων ἐκείνων καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς βασιμότητός των.

Παρ' ἡμῖν ὑπάρχουσιν ἀντιπολιτευόμενοι ἐκ καθαρῶς κομματικῶν λόγων ἢ ἐκ λόγων ἐξαρτήσεως προσωπικῆς ἐκ τινος κόμματος οὕτινος ὁ ἀρχηγὸς φρονεῖ τὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Οἱ προσκείμενοι τοῖς κόμμασι καὶ οἱ συνταυτίζοντες τὴν τύχην των μετὰ τῆς τύχης τοῦ κόμματος, ἀκολουθοῦσι τυφλῶς ἐν τοῖς ἰδέαις καὶ ὡς ἀγέλη ἐν τοῖς πράγμασι τὸν ἀρχηγὸν τοῦ κόμματος εἰς τὰς τάξεις τοῦ ὁποῦ ἀνήκουσι. Οὗτοι, ἀποκηρύξαντες τὴν ἰδίαν κρίσιν, κρίνουσι περὶ τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ κομματάρχου των καὶ χρέος αὐτῶν ἡγοῦνται ἀναπόφευκτον νὰ φρονῶσι περὶ τῆς κυβερνήσεως

ὡς φρονεῖ ὁ ἀρχηγὸς των, ν' ἀναρρασσῶσι τὰς ἰδέας του εἰς πᾶσαν περίστασιν, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι τὸν κόπον νὰ ἐρευθῶσι τὴν ὀρθότητα ἢ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν, νὰ συμμερίζωνται εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν τὴν ἀγανάκτησίν του κατὰ τῆς ὑφισταμένης τάξεως τῶν πραγμάτων καὶ τέλος νὰ ψηφιοφρῶσιν ὑπὲρ τῶν ὁμοφρόνων τοῦ ἀρχηγοῦ ἢ τῶν ἐν τῷ ἐκλογικῷ ἀγῶνι συνεταίρων του. Οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὴν σημασίαν ἣν ἀποδίδει ἡ μικροπολιτικὴ τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὴν λέξιν ἀνθρωπος, ὡς ἐάν ἤθελε νὰ ἐξευτελίσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ιδιότητα, τοῦ κ. Κοντογούρη π. χ. ἢ τοῦ κ. Κανακάρη θὰ εἶναι συμπολιτευόμενοι ἢ ἀντιπολιτευόμενοι, ἐφ' ὅσον ὁ κ. Κοντογούρης ἢ ὁ κ. Κανακάρης εἰσὶ τοιοῦτοι ἢ τοιοῦτοι: δύναται δὲ ν' ἀνταλλάξωσι θέσιν αὐρίον, ἐάν οἱ ἀνωτέρω κύριοι μεταβάλωσι θέσιν ἐν τοῖς πολιτικοῖς κόμμασιν. Ἡ τάξις αὕτη τῶν πολιτῶν ἢ ἐκλογέων ἀποτελεῖ τὸν ἀσυνείδητον, ὡς εἶπεν, ὄγκον τῆς καθολικῆς ψηφοφρίας, ὅστις μ' ἔδλην τὴν ἀσυνειδησίαν του, ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ, ἀποτελεῖ τὴν βαρείαν καὶ συμπαγῆ ἐκλογικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς ἠρτῆται ἐν Ἑλλάδι ἡ τύχη τῶν Κυβερνήσεων ἢ τῶν ἀντιπολιτεύσεων. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐγγράφομεν, χωρὶς νὰ διαψευθῶμεν, ὅτι ἡ δύναμις τῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ νομῷ ἀντιπολιτεύσεως ἦτο ἐλάσσων τῆς Κυβερνητικῆς, διότι ὁ Συνδυασμὸς τῶν ὑποψηφίων ἐκείνης ἦτο ἀσθενὴς ἐν τῇ ἐπορχίᾳ Ἡλείας, ἧς ἀπαντες σχεδὸν οἱ σημαίνοντες κομματάρχαι εἶχον ταχθεῖ εἰς τὰς τάξεις τοῦ συνδυασμοῦ τῆς συμπολιτεύσεως. Σήμερον, μετὰ τὴν μετάστασιν τοῦ πολιτευτοῦ τῆς Ἡλείας κ. Ἰωάννου Κρεστένιτου εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἀντιπολιτευομένου συνδυασμοῦ, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἀνευ φόβου διαψεύσεως, ὅτι ἡ παρ' ἡμῖν ἀντιπολιτευσις ἐνισχυθεῖσα ἐν Ἡλείᾳ παρίσταται κατὰ τὴν ἐκλογικὴν δύναμιν ἰσχυροτέρα τῆς Κυβερνητικῆς μερίδος. Ὁφείλομεν ἔθεν ἐξετάζοντες τὰ αἰτία τῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ἀντιπολιτεύσεως παρ' ἡμῖν, τὰ πλείοτα τούτων ν' ἀναζητήσωμεν εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκονται οἱ παρ' ἡμῖν πολιτευταὶ ἢ κομματάρχαι. Ἡ ἀντιπολιτευσις λοιπὸν παρ' ἡμῖν ἐστὶν ἰσχυρὰ, διότι ἐτυχεν, οἱ πλείοτεροι καὶ πλουσιώτεροι εἰς ψήφους ἢ εἰς ἀνθρώπους κομματάρχαι ἡμῶν, νὰ φρονῶσι τὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ἄλλ' εἰς τὴν ἀνωτέρω τάξιν τῶν ἀσυνείδητων ἐκλογέων δὲν περιλαμβάνομεν τὸ σύνολον τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν, διότι παρ' ἐκείνη ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τάξεις ὧν τὸ πολιτικὸν φρόνημα ἔχει πλειοτέραν ἀνεξαρτησίαν ἐν τῇ ἐκδηλώσει καὶ ἐξωτερικεύσει αὐτοῦ.

Μ' ἔδλην τὴν μικρότητά της ἡ τάξις αὕτη εἶναι σεβαστὴ, θὰ ᾔχγετο δὲ τις ν' ἀπέβαινε πολυπληθεστέρα καὶ μᾶλλον ἐνεργὸς ἐν τῇ πολιτικῇ δράσει. Ἡ τάξις αὕτη περιλαμβάνει τοὺς ἐκλογεῖς ἐκείνους οὕτινες, ἐλευθεροὶ ποντοῦ κομματικῷ ἐπηρεασμοῦ ἢ φατριαστικῆς ἐξαρτήσεως, κρίνουσιν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως καὶ ἐκτιμήσεως περὶ τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ δρόντων προσώπων. Οὗτοι εἰσὶν Τρικουπικοὶ ἢ Δεληγιαννικοὶ κατὰ τὴν περὶ τῶν προσώπων τούτων καὶ τῆς πολιτικῆς των ἀτομικὴν κρίσιν αὐτῶν. Παρ' ἡμῖν ἡ μερίς αὕτη ἐνέχει πλειοτέρους φρονούντας ὅτι ὁ κ. Δεληγιάννης δύναται πληρέστερον ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τοὺς πόθους καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους καὶ ὀλιγοτέρους φρονούντας ὅτι μόνος ὁ κ. Τρικούπης δύναται ν' ἀποβῆ μέγας ἀναμορφωτὴς τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς πεποθῆσεως ἐκείνης τῆς πλειοψηφίας τῆς τάξεως ταύτης πολλὰ συνετέλεσαν: πολλὰ ὄρθαι καὶ πεπλανημένοι ἰδέαι, ἐπισταμένη τῶν πολιτικῶν πραγμάτων μελέτη καὶ ἔρευνα ἢ ραδιουργίαι ποικίλαι καὶ πρὸ πάντων ἡ παρ' ἡμῖν ἑλλειψὶς δημοσίου τύπου ἀνεξαρτήτου καὶ εὐσυνειδήτου, ἐξ ἧς τὸ χάος καὶ αἱ περὶ πάντων ἀμφιβολίαι εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ ἔθνους. Πολλοὶ παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς μελέτης τῆς πολιτείας τῆς Κυβερνήσεως ἐμόρφωσαν τὴν πεποθῆσιν ὅτι ὁ κ. Τρικούπης δὲν δύναται νὰ διοικήσῃ τὸν τόπον τοῦτον ἐπ' ἀγαθῷ αὐτοῦ: ἄλλοι δ' ἐγένοντο ὄψμα τοῦ ἐν τῇ πολιτικῇ σκηνῇ ἀναπτυχθέντος ἀνταγωνισμοῦ: τὰ ἀναμφισβητήτου ὠφελιμότητος ἔργα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ἠμφισβητήθησαν μετὰ πειθοῦς ἐνώπιον τῶν ἀπλουστέρων τάξεων τοῦ λαοῦ, τῶν μᾶλλον εὐεπιφόρων εἰς τὴν πλάνην. Ἡ ἐπιταθεῖσα φορολογία, ὑπὸ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Τρικούπη, εὔρα δεινὰς κατηγορίας οὕτινες ἐπεισαν μεγάλην μερίδα τοῦ ἔθνους ὅτι ἡ φορολογία αὕτη ἐπεβλήθη μόνον ἵνα ἱκανοποιηθῶσιν αἱ αἰμοχαρεῖς τάξεις τοῦ κ. Τρικούπη: Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως παρεστάθη ὡς προδοτικὴ συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἢ Κρήτης, ὡς σφάγιον τῆς πολιτικῆς ταύτης: ἡ Μανωλάς, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς πρὸς τὸν κ. Τρικούπην Βασιλικῆς εὐνίας καὶ ὑποστηρίξεως. Ἡ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀντιδρασις αὕτη ἔκαμε τὰ ὄψματά της καὶ ὑπάρχουσι σήμερον πολλοὶ παρ' ἡμῖν οὕτινες ἀπὸ χρηστοῦ τοῦ συνειδότητος φρονούσιν ὅτι ὅρος τῆς σωτηρίας τοῦ Κράτους ἀναπόφευκτος ἐστὶν ἡ πτώσις τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη. Καὶ ἐν τούτοις λοιπὸν δυνάμεθα ν' ἀναζητήσωμεν καὶ ἀνεύρω-

μεν πολλά αίτια τής κατά τής Κυβερνήσεως του κ. Τρικούπη αντιπολιτεύσεως.

Άλλά πλὴν τῶν ἄνω δύο τάξεων τῶν ἐκλογέων, ἐκ τῶν σπλάγγων τῶν ὁποίων ἐκπορεύεται ἡ κατά τής Κυβερνήσεως ἀντιδρασίς, ὑπάρχει καὶ τρίτη τάξις πολιτῶν, δυστυχῆς αὕτη καὶ ἀθλία, διότι σπαράσσεται ὑπὸ δεινῆς ἀντιθέσεως αἰσθημάτων καὶ φρονήματις. Ἐννοοῦμεν τὴν τάξιν ἐκείνην ἣτις ἐνῶ δὲν παραγωγίζει τὴν ὑπέροχον διάνοιαν τοῦ κ. Τρικούπη, τὴν ἰκανότητα αὐτοῦ εἰς συντελέσειν μεγάλων ἔργων, εἰς συγκράτησιν ἰσχυροῦ καὶ συμποῦδος κόμματος, τὸ ἐνήμερον αὐτοῦ εἰς τὰς γνώσεις τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης καὶ τὰ ἄλλα πρόσοντα τιμίου καὶ βέκτου πολιτικοῦ, ἐνῶ προσέτι ἀναγνωρίζει ὅτι ἐν πολλοῖς τούτων ὁ κ. Δηλιγιάννης ὕστερόν καὶ ὅτι ὑπὸ τὴν Κυβερνήσιν τούτου ὁ τόπος δὲν θὰ τύχῃ τῆς Κυβερνήσεως ἧς ἔχει χρεῖαν, ἐντούτοις ἐκ τῆς συνειδήσεώς της τῇ ἐπιβάλλεται νὰ καταψηφίσῃ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη καὶ νὰ συντελέσῃ διὰ τῆς ψήφου της, ἡ δυστυχῆς αὕτη καὶ ἀθλία τάξις, εἰς τὴν πτώσιν της. Μηδεὶς παραξενυθῆ διὰ τοῦτο, διότι ἐάν ἡ τάξις αὕτη εἶναι δυστυχῆς, δὲν εἶναι καὶ παράφρων ἢ ἀσυνειδήτος ἵνα ὑποθέσωμεν ὅτι δρᾷ ἐν τῇ πολιτικῇ ἐναντίον τῶν ὑπαγορευτέων καὶ τῶν ἐνδείξεων τοῦ λογικοῦ αὐτῆς. Ἄλλ' ἐκ ποίων αἰτίων ἤχθησαν οἱ ἐκ τῆς τάξεως ταύτης ἐκλογεῖς εἰς τὸ τελικὸν συμπέρασμα, ὅτι συντελοῦντες εἰς τὴν πτώσιν κυβερνήσεως, ἧς ἡγείται τοιοῦτος ἀνὴρ, ἐπακούωσιν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ καθηκόντος καὶ φρονούσιν ὅτι ἐξυπηρετοῦσι τὴν πατρίδα των; Εἰς τοῦτο ἡ χθῆσαν διότι ἐπέσθησαν ὅτι ὁ κ. Τρικούπης δὲν δύναται νὰ περιᾶψῃ τὴν σφραγίδα τῆς διανοίας του, τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐν πᾶσι ἰκανότητός του εἰς τὴν καθ' ἑαυτοῦ διοίκησιν τοῦ Κράτους καὶ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς διοικήσεώς του εἰσὶ, κατ' ἀντίστροφον λόγον τῆς ὑπεροχῆς καὶ ἰκανότητός του, εὐτελεῆ, ἐπιζήμια, φθοροποιᾶ, ἀξιόμημπτα ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν. Ποσάκις οἱ δυστυχῆς οὗτοι πολιταὶ ἀναγινώσκοντες ἐν ταῖς ἑφημερίαις τοῦς λόγους τοῦ κ. Τρικούπη, ἐν εἰς ἀναπτύσσεται τὸ πολιτικὸν καὶ οικονομικὸν πρόγραμμα αὐτοῦ, δικαιολογοῦνται καὶ στηρίζονται τὰ νομοθετικὰ αὐτοῦ μέτρα καὶ δικαιολογοῦνται αἱ Κυβερνητικαὶ αὐτοῦ πράξεις, δὲν ἐπέσθησαν ὅτι μόνον ὑπὸ τὸν Ἄτλαντα τούτου δύναται ν' ἀνεγερθῆ ἡ πίστις τοῦ ἔθνους, νὰ στηριχθῆ ἡ ἀσφάλεια τοῦ κράτους, νὰ ἐξαγισθῆ ἡ διοίκησις, νὰ ἠθικοποιηθῶσι τὰ δημόσια ἔθνη, ν' ἀνοιχθῶσι νέαι ὁδοὶ προόδου καὶ εὐμερίας εἰς τὸν λαόν! καὶ ποσάκις στρέψαντες τὰ ὄμματα εἰς τὰ περίε αὐτῶν, εἰς τὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κράτους ἐν τοῖς πράγμασιν, εἰς τὴν ἐν ἐνεργείᾳ διοίκησιν, εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς δικαιοσύνης, εἰς τὴν στάθμισιν τῆς χρηστότητος τῶν ὀργάνων του, δὲν ἐπίστευσαν ὅτι δικαιοῦνται ὑπὸ πολιτικοῦ κομπογιαννίτου τοῦ χειρίστου εἴδους!

Ἡ πολιτικὴ ἰκανότης, ἡ πολιτικὴ περινοία, ἡ Κυβερνητικὴ μεγαλοφυΐα δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔσται ὑψηλὰ ἐπὶ θρόνου, ὡς ἐπὶ χοϊνικός κομπάζουσα, ἀνέντευκτος, ὡς εἰπεῖν, πρὸς τὰ ὑπ' αὐτὴν, ἵνα θαυμάζεται καὶ ὑμολογῆται ὑπὸ τῶν κυβερνωμένων· πρέπει διὰ τῶν ἀκτίνων αὐτῆς νὰ περιβάλλῃ ὅπασαν τὴν κυβερνητικὴν καὶ διοικητικὴν μηχανὴν μέχρι

τῶν ἀπωτάτων καὶ ἀφανεστάτων ὀργάνων τῆς λειτουργίας της, νὰ περιᾶπῃ δὲ τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῆς χρηστότητός της εἰς πᾶσαν ἐστίαν ἐξ ἧς ἐκπορεύεται διοικητικὴ ἢ Κυβερνητικὴ ἐνέργεια. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἀναλύσει ἡ Κυβερνητικὴ περίνοια καὶ χρηστότης εὐρεῖται εἰς τὸ ποῖόν τῆς λειτουργίας τοῦ τελευταίου εἰρηνοδικείου τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ἦθος τοῦ τελευταίου χωροφύλακος ἢ αστυνομικοῦ κλητῆρος· ἐφ' ὅσον ἡ Κυβερνητικὴ ἰκανότης, εἶναι, ὡς εἰπεῖν, αὐτοτελεῆς καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας ἀνεξάρτητος δύναμις ἢ ἀρετὴ, εἶναι γρη῏μα ἀνευ ἀξίας, ἀδιάφορον ἐάν ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ, ἴσως δὲ καὶ ἀξίον κατακρίσεως διὰ τὸ ἄγονον καὶ τὴν στεριότητα αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν καὶ τὸν λόγον δι' ὃν βλέπομεν τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁμοεθνεῖς ἄκρους θαυμαστάς τοῦ κ. Τρικούπη: οὗτοι ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν τὴν ὑπέροχον τοῦ κ. Τρικούπη ἰκανότητα, ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν τῶν τὴν διοίκησιν του καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Αὗται εἰσὶν αἱ ἰδέαι τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἐκλογέων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰκανότητα τοῦ κ. Τρικούπη, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς διοικήσεώς του: ἐκ τῶν ἰδεῶν δὲ τούτων ὁρμημένη προτίθεται νὰ καταψηφίσῃ τοὺς φίλους τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς προσεγγεῖς ἐκλογὰς τῶν ἀντιπροσώπων ἡμῶν, καὶ ν' ἀύξηση τὸν ἀριθμὸν τῶν κατ' αὐτῆς μελοίνων ψήφων.

Εἶναι ἄραγε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς ἐάν ἡ τάξις αὕτη πλανᾶται ἢ οὐ εἰς τὴν ἀντιλήψιν της καὶ ἐν ταῖς κρίσεσιν αὐτῆς περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς διοικήσεως τοῦ κ. Τρικούπη καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς; Καὶ ἂν ἠθέλαμεν ἐπιχειρήσει, διὰ λεκτικῆς ἀκαταμαχῆτου, νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν διοίκησιν ἐκείνην, αὐτὰ τὰ πράγματα ἤθελον ρῆξει κραυγὴν ἵνα μᾶς διαψεύσωσι περιφανῶς. Ἡ διοίκησις τοῦ κ. Τρικούπη, ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν τῆς λέξεως σημασίαν, δὲν χωλαίνει μόνον ἐν πᾶσιν, ἀλλ' ἐξ ἑα ρ β α λ ὠ θ η καὶ ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη. Ἡ δημοσία ἀσφάλεια διασφαλεῖται καὶ ἐκάστην πλειότερον ἐκβαρειῶν προσβολῶν ἢ ἡ κυβερνητικὴ πρόνοια ποῦ μὲν ἀδυνατεῖ νὰ περιστείλῃ, ποῦ δὲ καὶ ἐνθαρρύνει. Ἡ χρηστότης τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν γένει ἀμφισβητεῖται ἀπὸ πληθὺς περιστάσεων καὶ ἡ ὑπόληψις αὐτῆς ρυπνίζεται καὶ ἐκάστην διὰ πράξεων ἐπιμέμπτων· ἡ δικαιοσύνη, αὕτη ἡ ἀγκυρα τῆς κοινωνίας, ἔχαστε τὴν βαρύτητά της καὶ παραδέρνει ἔρμαιον τῶν κατὰ τόπους φίλων καὶ κομματάρχων τῆς Κυβερνήσεως. Ἄν εὐρίσκει τις τὸ δικαίον του εἴτε παρα τοῖς δικαστηρίαις, εἴτε τοῖς δημοσίοις γραφείοις, ἐάν δὲν εἰσαχθῆ ἐν αὐτοῖς διὰ τῆς θύρας τοῦ κόμματος καὶ διὰ τοῦ κομματάρχου, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου τὰ πάντα ἀφέθησαν εἰς τοὺς φίλους τοῦ κόμματος καὶ μόνος τίτλος πρὸς ἀπόκτησιν θέσεων, δικαιωμάτων ἀνομάρκτων, ὠφελημάτων παρανόμων ἐστὶν ἡ ἰδιότης τοῦ φίλου τοῦ Καίσαρος. Οἱ εὐνοοῦμενοι τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς αὐλῆς λημαινονταὶ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὡς ἐπιδρομεῖς, καὶ χρηματίζονται ἐξ αὐτῆς, οἱ ἀνώτεροι δ' ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους πτύσσουσι πρὸ αὐτῶν ὡς διαχειριζομένων τὴν ὑπερτάτην ἀρχήν. Ποιοὶ εἰσὶν οἱ κατὰ τῶν ἐμπιστοι τῆς κυβερνήσεως; ποιοὶ εἰ νομάρχαι

αὐτῆς; ποῖα τῶν νόμων ἢ τήρησις καὶ ἐφαρμογὴ εἰς τὰς χεῖρας των; Πῶς δύναται ὁ κάτοικος Πατρῶν π. χ. νὰ ἔχῃ καλὴν γνώμην περὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ ψηφισορῆσῃ ὑπὲρ αὐτῆς, ὁπόταν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του, ὅτι Δημοτικὸν σύστημα ἀτάσθαλον καὶ φθοροποιόν, οὐ μόνον εἶναι ἀνεκτόν, ἀλλὰ καὶ ἐνθαρρύνεται ἐκ κυβερνητικῆς περιωπῆς, ἵνα ἀφανίσῃ τὸν τόπον, μόνον καὶ μόνον διότι διαχειρίζεται ὑπὸ φίλων καὶ ὑποστηρικτῶν τῆς Κυβερνήσεως, ὁπόταν βλέπῃ ὅτι πόλις μεγάλη ὡς ἡ ἡμετέρα ἀφέθη εἰς χεῖρας ἀστυνομίας ἀγαχαριστοῦ, διότι καὶ αὕτη ἐξυπηρετεῖ ἐμμέσως τὰς κομματικὰς καὶ ἐκλογικὰς βλέψεις τῆς Κυβερνήσεως; ὅταν βλέπει ὅτι ὁ Νομάρχης, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ τοπικῇ διοικήσει, ἀντὶ νὰ κηδεμονεύῃ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, καὶ τὴν δημοσίαν ἠθικὴν, συνωμνύει μετὰ τῶν λυμεῶνων τῆς πόλεως καὶ παρέχει χεῖρα συνδρομῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, διὰ τῆς ἐξουσίας ἣτις ἐστὶν ἐμπειστευμένη αὐτῷ, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ κρατοῦντος κόμματος; Εἰς οὐδένα ἐκ τῆς νοήμονος καὶ πεφωτισμένης τάξεως τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν διαφεύγουσι τ' ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης διοικήσεως ἐπὶ τῶν δημοσίων ἠθῶν, οὐδὲ πιστεύει τις ὅτι τὴν ἐπὶ τούτων διαφθορὰν δύναται νὰ ἰσορρίσῃ ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἰκανότης τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον μεγάλη καὶ ἀναμφισβήτητος καὶ ἂν ἦνε αὕτη καὶ ἐκείνη. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἀναζητήσωμεν τοὺς πειρασμοὺς ὑπ' οὓς διατελῶν ὁ κ. Τρικούπης, δὲν ἐδυνήθη νὰ μεταδώσῃ ἐν τῇ διοικήσει τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν· ἐντούτοις ἐνδεικτικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὴν ἀδυναμίαν ταύτην ἄγει αὐτὸν ἄκρατος φιλαρχία καὶ ἦθος εὐάλωτον τῇ κολακείᾳ, ἣτις πολλῶν ἐξόχων ἀνδρῶν ἐμείωσε τὴν ἀξίαν καὶ ἡμαῦρωσε τὴν αἴγλην.

Ἴδου λοιπὸν καὶ τὰ τελευταῖα αίτια τῆς κατά τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη ἀντιπολιτεύσεως, αἵτινα ἀνεζητήσαμεν καὶ εὐρομεν, οὐχὶ πρὸς δυσφημίαν, ἐν ἣ οὐδὲν ἔχομεν συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν. Ἐπιμείναμεν δὲ πλειότερον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀντιπολιτευτικῶν αἰτιῶν παρὰ τῇ τρίτῃ καὶ τελευταίᾳ ταύτῃ τάξει τῶν ἐκλογέων, διότι ἐν τῷ φρονήματι αὐτῆς εὐρεῖται ἡ ὀρθώτερα ἐκτίμησις τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Τρικούπη καὶ ἡ κύρωσις τῆς μεγάλης ἀληθείας ὅτι καὶ αἱ σοφώτεραι καὶ ἰκανότεραι Κυβερνήσεις πίπτουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν πταισμάτων αὐτῶν.

Ἱστορικαὶ ἀλήθειαι.

Α.

Τὸ ἀσφαλὲς γνώρισμα τῆς πολιτικῆς πρὸ πάντων καταστάσεως ἔθνους τινὸς εἶναι ἡ κατάστασις τῶν οικονομικῶν τοῦ κράτους, ἣτοι τὰ δημόσια οικονομικὰ αὐτοῦ. Ἐάν ταῦτα ἀνθούσιν, ἀνθρᾶ καὶ εὐάρεστος εἶναι καὶ ἡ παρούσα, ἀνθρᾶ καὶ εὐάρεστος ἔσται καὶ ἡ μέλλουσα αὐτοῦ πολιτικὴ κατάστασις· ἐάν τούναντιον, δυσάρεστος μὲν εἶναι βεβαίως ἡ παρούσα, ἀθλία δὲ ἡ μέλλουσα αὐτοῦ τύχη. Ἡ οικονομικὴ ἐπιστήμη, ἡ Οἰκονομολογία, παρέχει τοὺς ὄρους τῆς ἀνθρᾶς καὶ εὐαρέστου, ἢ ἀθλίας καὶ δυσάρεστου οικονομικῆς καταστάσεως τῶν ἔθνῶν καὶ τῶν κρατῶν, ὡς καὶ

